

»Mladi za napredek Maribora 2013«
30.srečanje

PRILJUBLJENOST SLOVENSKEGA JEZIKA MED SREDNJEŠOLCI V PRIMERJAVI S TUJIMI JEZIKI

Raziskovalna naloga
Področje: slovenščina

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

Maribor, februar 2013

»Mladi za napredek Maribora 2013«
30.srečanje

**PRILJUBLJENOST SLOVENSKEGA JEZIKA
MED SREDNJEŠOLCI V PRIMERJAVI S TUJIMI
JEZIKI**

Raziskovalna naloga
Področje: slovenščina

Maribor, februar 2013

KAZALO VSEBINE

POVZETEK.....	5
ZAHVALA	5
UVOD	6
NAMEN NALOGE	6
HIPOTEZE.....	7
TEORETIČNI DEL	8
JEZIK	8
JEZIK KOT VREDNOTA.....	8
MATERNI JEZIK.....	8
SLOVENŠČINA.....	10
SPORAZUMEVANJE S TUJCI.....	11
TUJI JEZIKI.....	11
POMEN ZNANJA TUJIH JEZIKOV	12
KATERE TUJE JEZIKE JE NAJBOLJE ZNATI ?.....	14
OGLAŠEVANJE SLOVENŠČINE V PRIMERJAVI Z OGLAŠEVANJEM S TUJIMI JEZIKI.....	14
VPLIVI TUJIH JEZIKOV NA SLOVENŠČINO.....	15
POMEN SLENGA NA POMEN SLOVENSKEGA JEZIKA DIJAKOV.....	16
KAJ LAHKO STORIMO, DA BODO NAJSTNIKI UPORABLJALI MANJ SLENGA ?...	17
KAKO LAHKO VSI, IN NE LE MLADI, IZBOLJŠAMO ZNANJE SLOVENŠČINE?.....	17
ALI JE SLOVENŠČINA RES TAKO ZELO OGROŽENA ?	18
PRAKTIČNI DEL.....	19
METODOLOGIJA DELA	19
REZULTATI IN RAZPRAVA	19
ZAKLJUČEK.....	39
VIRI.....	40
PRILOGE.....	41
VZOREC ANKETE.....	41

KAZALO GRAFOV

Grafikon 1: SPOL	19
Grafikon 2: LETNIK.....	20
Grafikon 3: VRSTA ŠOLANJA	21
Grafikon 4: KAKO RAD/A SE V ŠOLI UČIŠ SLOVENSKEGA JEZIKA?.....	22
Grafikon 5: LAHKO PROSIM SVOJ ODGOVOR UTEMELJIŠ?	23
Grafikon 6: KAKO RAD/A SE V ŠOLI UČIŠ TUJEGA JEZIKA?.....	24
Grafikon 7: LAHKO PROSIM SVOJ ODGOVOR UTEMELJIŠ?	25
Grafikon 8: BI IMEL/A V ŠOLI RAJE VEČ UR SLOVENŠČINE ALI VEČ UR TUJEGA JEZIKA?	26
Grafikon 9: ČE BI IMEL/A MOŽNOST IZPOPOLNJEVATI SE IZ ZNANJA SLOVENŠČINE ALI TUJEGA JEZIKA, ZA KATEREGA BI SE ODLOČIL/A?.....	27
Grafikon 10: ALI MENIŠ, DA SLOVENSKI DIJAKI CENIJO SLOVENŠČINO KOT MATERNI JEZIK?	28
Grafikon 11: ČE SI ODGOVORIL/A Z NE, ZAKAJ TAKO MISLIŠ?.....	29
Grafikon 12: KAKŠEN ODNOS IMAJO PO TVOJEM MNENJU PROFESORJI DO SLOVENSKEGA JEZIKA? KAKO SE TA ODNOS KAŽE?.....	30
Grafikon 13: KATERI PROFESORJI SO BOLJ PREPRIČLJIVI GLEDE POMENA POMEMBNOSTI JEZIKA?	31
Grafikon 14: ZAKAJ MENIŠ, DA SO GLEDE POMENA POMEMBNOSTI JEZIKA BOLJ PREPRIČLJIVI PROFESORJI TUJIH JEZIKOV?.....	32
Grafikon 15: ZAKAJ MENIŠ, DA SO GLEDE POMENA POMEMBNOSTI JEZIKA BOLJ PREPRIČLJIVI PROFESORJI SLOVENŠČINE?	33
Grafikon 16: SE TI ZDI, DA JE DOBRO ZNANJE SLOVENSKEGA JEZIKA V PRIMERJAVI Z DOBRIM ZNANJEM TUJEGA JEZIKA POMEMBNEJŠE ZA TVOJO PRIHODNOST?.....	34
Grafikon 17: ZAKAJ MENIŠ, DA JE DOBRO ZNANJE SLOVENSKEGA JEZIKA V PRIMERJAVI Z DOBRIM ZNANJEM TUJEGA JEZIKA POMEMBNEJŠE ZA TVOJO PRIHODNOST?.....	35
Grafikon 18: ZAKAJ MENIŠ, DA DOBRO ZNANJE SLOVENSKEGA JEZIKA V PRIMERJAVI Z DOBRIM ZNANJEM TUJEGA JEZIKA NI POMEMBNEJŠE ZA TVOJO PRIHODNOST?.....	36
Grafikon 19: SE TI JE KDAJ ZGODILO, DA SI BIL/A PONOSEN/A NA SLOVENSKI JEZIK?	37
Grafikon 20: OB KATERI PRILOŽNOSTI SI BIL/A PONOSEN/A NA SLOVENSKI JEZIK?	38

POVZETEK

V raziskovalni nalogi sva raziskali, kaj pomeni slovenski, materni jezik, srednješolcem v primerjavi s tujimi jeziki. Zanimalo naju je, katerim jezikom dajejo večjo veljavo in zakaj. Izvedeti sva hoteli, kdo je najbolj vplival na to, kakšen odnos imajo do slovenščine. Prav tako sva hoteli izvedeti, kakšno vlogo imajo oziroma bi jo morali imeti učitelji, ki učijo materni jezik in tudi družba, v kateri živijo.

Najbolj pa naju je zanimalo, koliko učitelji tujih jezikov s svojim mnenjem o tem, da brez tujega jezika »ne prideš nikamor«, vplivajo na to, da dijaki pripisujejo znanju tujih jezikov večji pomen kot slovenskemu jeziku. Meniva, da dajejo srednješolci prednost tujim jezikom in ne slovenščini ter da dijaki nimajo pravega odnosa do jezika, ki je njihov materni jezik. Raziskati to, je glavni cilj najine raziskovalne naloge.

ZAHVALA

Ob zaključku najine raziskovalne naloge se iskreno zahvaljujema najini mentorici, sodelujočim profesorjem, šolski knjižničarki in najinima družinama, ki so nama pri nastajanju raziskovalne naloge pomagali. Zahvaljujema pa se tudi vsem, ki so iskreno odgovorili na najino anketo.

Vsem iskrena hvala!

UVOD

Se tudi vam zdi, da slovenščina med mladimi ni cenjena, tako kot bi naj bila ? Tudi vi menite, da bi večina mladih raje govorila kakšen drug jezik kot slovenščino?

Tudi nama se zdi, da je slovenščina med jeziki v življenju mladih izgubila pomen. Zato sva se odločili narediti anketo in najine vrstnike povprašati, kaj menijo o tem.

Podatki kažejo, da prebivalci Slovenije, ki so stari 50 in več let, pričakujejo od države, njenih uradnikov, vrtcev, osnovnih šol in znanstvenih ustanov temeljno odgovornost za varovanje lepe in pravilne slovenščine v vsakdanji rabi ter pomoč družini pri njenem kulturnem poslanstvu prenašanja materinščine naslednjemu rodu.

NAMEN NALOGE

Namen najine raziskovalne naloge je bil ugotoviti pomen priljubljenosti slovenskega jezika v primerjavi s tujimi jeziki med srednješolci. Zanimalo naju je ali se slovenski srednješolci raje učijo slovenščino ali tuje jezike ter zakaj je temu tako. Meniva tudi, da slovenski dijaki ne cenijo dovolj slovenščine kot maternega jezika.

HIPOTEZE

V najini raziskovalni nalogi sva si zastavili naslednje hipoteze, ki sva jih kasneje potrdili, delno potrdili ali ovrgli.

Hipoteza 1: Dijaki se v šoli slovenskega jezika ne učijo preveč radi, ker je snov nezanimiva, slovnica pa večini dijakov ne gre dobro in je zato ne marajo.

Hipoteza 2: Dijaki se pri pouku radi učijo tujih jezikov, ker vedo, da bodo pridobljeno znanje bolje uporabili.

Hipoteza 3: Dijaki bi v šoli imeli raje več ur tujega jezika.

Hipoteza 4: Dijaki bi se raje izpopolnjevali v znanju tujega jezika.

Hipoteza 5: Dijaki slovenščine ne cenijo preveč, saj menijo, da v svetu nima pomena in je nihče razen Slovencev ne govori.

Hipoteza 6: Večina profesorjev ima do slovenščine zadovoljiv odnos, čeprav bi lahko njen pomen bolj poudarjali.

Hipoteza 7: Profesorji tujih jezikov so bolj prepričljivi glede pomembnosti jezika, ki ga učijo, medtem ko profesorji slovenščine niso tako prepričljivi.

Hipoteza 8: Dijaki menijo, da znanje slovenskega jezika v primerjavi z znanjem tujega jezika ni tako pomembno.

Hipoteza 9: Večina dijakov je bila le redko ponosna na slovenski jezik.

TEORETIČNI DEL

JEZIK

Jezik je sredstvo, s katerim tvorimo besedila ter jih sprejemamo in poskušamo razumeti. Jezik je torej temeljno sredstvo sporazumevanja, kamor uvrščamo besedni jezik, ki ga spremljajo prvine nebesednega jezika, to je mimika, drža telesa, kretnje rok, glasnost,...

Človek lahko govori v svojem jeziku in jeziku tujega naroda, kar imenujemo metajezikovna zmožnost.

JEZIK KOT VREDNOTA

Vrednote so kategorije pojavov, ki jih cenimo oziroma prepričanja o tem, kaj je dobro ali prav in za kaj si je vredno prizadevati (ljubezen, mir, prijateljstvo, zdravje, življenje...). Za doseganje vrednot smo se velikokrat pripravljene čemu odreči. V vrednotah se kažejo naši cilji, ki odsevajo naš kulturni in duhovni razvoj.

Vsak jezik je ne glede na število govorcev poseben. Vse jezike je zato treba enako spoštovati. David Crystal opozarja, da smrt ali drugačna ukinitve katerega koli jezika pomeni izgubo za vse človeštvo. Dejstvo, da se nekateri jeziki bolj širijo in močneje vplivajo na druge, povzroča med jeziki napetosti.

MATERNI JEZIK

Materni jezik ali materinščina je jezik, ki se ga v zgodnjem otroštvu običajno naučimo kot prvega in se v njem najlažje izražamo, zato ga imenujemo tudi prvi jezik. Če pa se naučimo dveh ali več jezikov, je materni jezik tisti, ki ga posameznik sam opredeli kot takega. Mednarodni dan maternega jezika praznujemo 21. februarja.

To je jezik, katerega se naučimo v okviru doma in je večinoma jezik, v katerem govorijo naši starši. Na območju Slovenije je to predvsem slovenščina, na narodnostno mešanih območjih pa pogosto tudi tamkajšnji jeziki (italijanščina, madžarščina). Za

nekateri prebivalci Slovenije pa so pogosti tudi drugi slovanski jeziki (hrvaščina, srbščina ...).

Materni jezik je glavno orodje za občevanje ali komuniciranje med ljudmi. To velja za vse tri načine besednega komuniciranja, kot so: razvedrilni klepet, delovni in osebni pogovor. Družina s svojim načinom doživljanja in govorjenja primarno utiri otroka v njegov osebni način doživljanja sebe, drugih in sveta, s tem pa tudi rabo materinščine za medčloveško sožitje

Po izsledkih vseh popisov prebivalstva na ozemlju Slovenije po prvi svetovni vojni je bil materni jezik velike večine prebivalstva Slovenije slovenščina. Delež prebivalstva v Sloveniji, katerega materni jezik je slovenščina, se zato že od leta 1953 stalno znižuje (ob popisu 2002 je slovenščino kot svoj materni jezik navedlo 87,8 % prebivalcev Slovenije), upad je bil najmanjši med zadnjima popisoma.

Izkušnje jezikovnih skupnosti namreč že kažejo na to, da nepriljubljenost materinščine lahko pripelje tudi do odločanja za uporabo ne maternih jezikov. Nefunkcionalne jezikovne vaje učence dolgočasijo in odvrčajo od zanimanja za jezik ali celo utrjujejo v prepričanju, da je jezikovno znanje nesmiselno in nepotrebno. Starši se sprašujejo, ali je za učence lahko zanimivo razvrščanje dolgih seznamov samostalnikov v razpredelnice glede na spol in sklanjatev, kar pri njih spodbuja negativne občutke in odklanjanje jezikovnih vaj, hkrati pa jim tudi ni mogoče pojasniti, kaj naj bi se s takimi vajami naučili. Neučinkovit je očitno tudi pouk stavčne analize, saj po tem, ko v osmem razredu osnovne šole po znatnem odmerku stavčne analize na veliko pretvarjajo stavčne člene v odvisnike in le-te nazaj v stavčne člene. Po dodatnih vajah iz analize v gimnaziji in na Filozofski fakulteti ni niti enemu uspelo pravilno »uganiti« predmetnega odvisnika. Razmišljanja o vplivu slovenskega jezikovnega pouka na pismenost odraslih resda zatrjujejo, da se učenci z vajo v vseh štirih sporazumevalnih dejavnostih (poslušanju, govorjenju, branju in pisanju) usposabljujejo za rabo jezika. Prej navedene vaje očitno ne spodbujajo niti jezikovnih rab niti pozitivnega odnosa do jezika.

Organizacija Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo, Unesco, je razglasila 21. februar za mednarodni dan materne jezika in s tem poudarila izjemen pomen jezikovne in kulturne raznolikosti. Zamisel je nastala kot spomin na protest in

smrt bengalskih študentov, ki so leta 1952 v Pakistanu zahtevali enakopravnost za svoj jezik. Z mednarodnim dnevom maternega jezika skuša Unesco opozoriti na potrebo po ohranjanju kulturne in jezikovne različnosti posameznih področij v svetu.

SLOVENŠČINA

Slovenščina je za večino prebivalcev Slovenije materni oziroma prvi jezik, za pripadnike manjšin in tujce pri nas pa najpogosteje drugi jezik oziroma jezik okolja. Za prebivalce na narodnostno mešanih predelih Slovenije pa sta materinščina italijanščina oz. madžarščina.

Posamezne jezikovne skupine prebivalcev Slovenije se po svoji sestavi glede na spol med seboj značilno razlikujejo. Ženske, večinoma avtohtono prebivalstvo, številčno prevladujejo v skupinah prebivalcev, katerih materni jezik je slovenščina, italijanščina, madžarščina, nemščina ali romščina. Med priseljenimi prebivalci Slovenije pa glede na spolno sestavo posebej izstopajo tisti, katerih materni jezik je albanščina; med njimi je namreč dvakrat več moških kot žensk. V skupini priseljenega prebivalstva je razlika med številom moških in številom žensk najmanjša pri prebivalcih, katerih materni jezik je t. i. srbohrvaščina.

Slovenščina je najzahodnejši južnoslovanski jezik, ki ima posebno zgodovino in podobo. Oblikovala se je v tesnem stiku s sosednjimi jeziki. Slovenščina ni nikoli imela velikega števila govorcev. Sodobna slovenščina ima nekaj čez dva milijona govorcev. Količina govorcev na razvoj jezika samega ne vpliva. Je pa količina oziroma pojmovanje količine odločilno pri nastajanju, oblikovanju in statusnem uveljavljanju standardnega jezika. Slovenščina pri tem ni izjema, saj je prav občutek majhnosti marsikdaj narekoval določene ideološke usmeritve, politične odločitve ter posebne postopke jezikovnega načrtovanja v slovenski jezikovni skupnosti.

SPORAZUMEVANJE S TUJCI

Slovenecem se slovenščina zdi skoraj samoumevno nerabna pri sporazumevanju s tujci. Izraz tujec je v slovenščini močno pomensko zaznamovan prav z jezikovno drugačnostjo.

Tako pojmovanje tujstva izhaja iz 19. stoletja, ko je jezik ljudi združeval in izoblikoval skupnost. Slovensko narodno gibanje je v programih Zedinjene Slovenije kot enega glavnih ciljev izpostavilo jezikovno vprašanje oz. enojezičnost. S tem je vse domače postajalo tuje, predvsem nemščina kot prestižni jezik javne komunikacije na področju slovenske jezikovne skupnosti.

Slovensko pojmovanje tujosti je nato dobivalo več oblik, npr. skupna država Jugoslavija je skoraj uresničila projekt slovenske enojezičnosti. Vendar je tudi v Jugoslaviji bil prestižni jezik srbohrvaščina in slovenski govorci so se vedno prilagajali tujim in zato govorili v srbohrvaščini, čeprav bi lahko govorili v slovenščini. Tako so se tuji govorci na slovenskem področju brez težav sporazumevali v svojem jeziku.

Po osamosvojitvi se je položaj začel spreminjati. Čeprav znanje slovenščine za pridobitev slovenskega državljanstva ni bilo potrebno, se je tudi s strani tujih govorcev začela v javnosti uporabljati slovenščina. Tako se je uporaba slovenščine okrepila. Tudi tujci so se zato začeli učiti slovenščine, če so želeli v Sloveniji bivati.

Neprimernost slovenščine za komuniciranje s tujci se v sodobni jezikovni skupnosti kaže na dva načina, to je v potrebi po znanju tujih jezikov in v potrebi po zagotavljanju določenih informacij v slovenskem javnem prostoru. V tujih jezikih pa za tiste, ki ne znajo slovenščine (povzeto po Marko Stabej: V družbi z jezikom, Ljubljana 2012, stran 76-78).

TUJI JEZIKI

Tuji jezik je jezik, ki se ne govori v domovini, kjer je oseba rojena.

V večini šol po vsem svetu se mladi učijo vsaj en tuji jezik. Do leta 1998 so se skoraj vsi učenci v Evropi učili vsaj enega tujega jezika kot del obveznega izobraževanja.

Obvezni pouk v tujem jeziku se običajno začne v četrtem razredu osnovne šole in traja do konca srednje šole. Otroci in učenci pa se lahko odločijo in se tujega jezika začnejo učiti že v vrtcu in nižjih razredih osnovne šole v okviru izbirnega krožka.

Znanje tujih jezikov je v sodobnem času postalo nepogrešljivo. Ne le angleščina, ki je že samoumevna, zaželeno je, da obvladate vsaj še en tuji jezik oz. kot pravi star pregovor: »*Več jezikov znaš, več veljaš.*«

Strokovnjaki opozarjajo, da učenje tujega jezika ne pomeni samo učenja drugih besed za iste stvari. V stiku s tujim jezikom in kulturo posameznik osvaja nove in spremenjene sheme razumevanja, ki so potrebne za razumevanje drugačne kulture in realnosti.

Pri nas je pomen medkulture razsežnosti in vzgoje medkulture ozaveščenosti pri pouku tujih jezikov že dalj časa uveljavljen in predstavljen v zadnjih učnih načrtih, npr. za angleščino. Na pomen medkulture razsežnosti vzgoje opozarjajo tudi na predšolski ravni v vrtcih.

POMEN ZNANJA TUJIH JEZIKOV

Z uveljavitvijo internacionalizacije poslovanja, integracijo v skupni evropski trg in prostor ter z vsemi prisotnimi in vstopajočimi tujimi podjetji pri nas je postalo znanje tujih jezikov nuja, ne več samo prednost.

Čeprav v našem bivšem družbenem sistemu ni bilo večjih zahtev po znanju tujih jezikov, so številni posamezniki sami čutili potrebo po učenju le-teh in raziskovanju drugih kultur. V zadnjih desetih letih je ta položaj povsem drugačen. Dandanes učenje tujih jezikov ni le eden od ciljev uspešnega študija, temveč nujna sestavina uspešnega poklicnega dela. Iskalcem zaposlitve, ki ne obvladajo niti enega samega svetovnega jezika, se slabo piše.

Danes je znanje tujih jezikov pomembno na številnih področjih človekovega življenja, predvsem pa pri:

- opravljanju poklica,
- stalnem strokovnem izpopolnjevanju in spremljanju razvoja izbrane stroke v svetu,
- nadaljnem študiju,
- kreptvi medosebnih in medkulturnih vezi ter narodne identitete,
- preživljanju prostega časa in na zasebnih potovanjih.

Zanimive podatke o znanju tujih jezikov med prebivalci Slovenije leta 2007 je razkrila Anketa o izobraževanju odraslih 2007:

Leta 2007 je pri nas najmanj en tuji jezik govorilo 92 % odraslih v starosti 25–64 let (in po tem podatku so Slovenijo po znanju jezikov uvrstili med vodilne evropske države, pred nami so bile le Litva, Norveška, Švedska, Latvija in Slovaška).

Angleški jezik so v Sloveniji leta 2007 govorile kar tri četrtine oseb v starosti 25–34 let, skoraj polovica oseb v starosti 35–49 let in dobra četrtina oseb v starosti 50–64 let.

Nemški jezik je govorilo približno 30 % odraslih in razlike pri teh osebah med starostnimi razredi so bile seveda manjše (delež tistih, ki so govorili nemški jezik, je bil največji v starostni skupini 50–64 let).

Italijanski jezik je govorilo 10 % odraslih, pri teh so bili vsi trije starostni razredi povsem izenačeni.

Zelo malo odraslih je leta 2007 v Sloveniji govorilo francosko ali rusko.

Tudi v Sloveniji se vedno več mladih in odraslih uči tujih jezikov.

Primerjava podatkov o učenju tujih jezikov za šolski leti 1996/97 in 2007/08 pokaže, da se je delež učencev, ki se učijo tujih jezikov po predpisanem predmetniku ali kot izbirni predmet, povečal, in sicer v osnovnih in srednjih šolah. Poleg obveznega tujega jezika, to je pri nas večinoma angleščina, se je v šolskem letu 2007/2008 učilo tuji jezik ali celo dva tuja jezika še kot izbirna predmeta skoraj 26.000 učencev osnovnih šol. Najštevilnejši med temi so bili tisti, ki so kot izbirni predmet izbrali nemški jezik, druga najpogostejša izbira je bil angleški, tretja pa francoski jezik, temu sta sledila italijanski in španski jezik.

KATERE TUJE JEZIKE JE NAJBOLJE ZNATI ?

Angleščina - brez dvoma je angleščina najpomembnejši in najbolj razširjen svetovni jezik, brez katerega si ne moremo predstavljati potovanja v tujino, sodobnega poslovanja in raziskovanja. Vedno več delovnih mest zahteva znanje angleškega jezika.

Nemščina - nemščina je v Evropi najbolj razširjeni t. i. "native" jezik. Zaradi bližine tega govornega področja (Avstrija) in pomena Nemčije kot gospodarske velesile ima nemščina veliko težo v našem poslovnem prostoru.

Španščina- španščina je tretji svetovni jezik, brez katerega ne morete v jugozahodni Evropi, v Južni Ameriki, zelo razširjen pa je tudi v ZDA.

Francoščina - francoska podjetja v Sloveniji na določenih mestih pričakujejo znanje francoskega jezika. Potovanje v Francijo in jugozahodno Belgijo je lahko prav mučno, če ne poznate njihovega jezika.

Italijanščina - zaradi bližine Italije, precejšnje popularnosti jezika in trdoglavosti Italijanov, kar se tiče poznavanja tujih jezikov, je gotovo vredno, da se je naučimo.

OGLAŠEVANJE SLOVENŠČINE V PRIMERJAVI Z OGLAŠEVANJEM S TUJIMI JEZIKI

V začetku 90-ih let prejšnjega stoletja se je povečala produkcija na področju popularne kulture. Znižani stroški produkcije, raznolikost interesov in rast kupne moči so pospešili produkcijo časopisov in revij v slovenščini. Z nastankom novih radijskih in televizijskih postaj se je povečala količina javnega medijskega govora v slovenščini.

V drugi polovici prejšnjega desetletja se je v Sloveniji začel širiti internet, ki povzroča velike premike v sporazumevalnih navadah, v distribuciji in dostopnosti informacij, obenem pa sorazmerne meje med komunikacijskimi in jezikovnimi nivoji učinkovito briše. Internet je pospešil produkcijo in povečal množico besedil, javno dostopnih v slovenščini po vsem svetu. Hkrati pa internet postavlja pripadnike slovenske jezikovne

skupnosti pred dilemo , v katerem jeziku naj ponudijo besedila, v slovenščini ali v globalnem, angleškem jeziku.

Prelom je sprožila tudi uporaba satelitske in kabelske televizije, ki je ponudila možnost spremljanja televizijskih programov v številnih jezikih (hrvaščini, nemščini, angleščini, francoščini, španščini,...).

Razvoj omenjenih tehnologij posredno utrjuje status in korpus slovenskega jezika. Z rabo v novih medijih se slovenski jezik bogati, nudi dostopnost informacij v slovenščini kadar koli in od koder koli. Pripadniki slovenske skupnosti lahko tudi v tuje govorečih državah spremljajo medije v slovenskem jeziku. In tudi javno komunicirajo v slovenščini. Po drugi strani pa novi mediji omogočajo pripadnikom slovenske jezikovne skupnosti vsakodnevno tujejezično komunikacijsko prakso (povzeto po Marko Stabej: V družbi z jezikom, Ljubljana 2012, stran 83-85).

Slovenski mediji so bili skoraj od svojega nastanka na udaru kritikov, da slabšajo jezik in vanj uvajajo veliko število besed, prevzetih iz drugih jezikov, predvsem najprej iz nemščine, nato iz srbohrvaščine in v zadnjem času iz angleščine.

VPLIVI TUJIH JEZIKOV NA SLOVENŠČINO

Slovensko-angleški jezikovni stik določa spremenjen sestav govorcev knjižnega jezika in njihovo obvladovanje norme. V knjižnem jeziku se intenzivneje pojavljajo prvine pogovornega jezika, žargona ali celo slenga. Mediji, zlasti internet z novimi masovnimi oblikami komunikacije v blogih in klepetalnicah, brišejo jasno začrtane meje med javno in zasebno komunikacijo. Angleščina prevzema vlogo prevladujočega in univerzalnega jezika v mednarodnem sporazumevanju. Slovenščina pri tem ni izjema. Najbolj problematična sta strokovni in znanstveni jezik (vpliv je velik še pri poslovnem, uporabnikih interneta in medijih), kjer raba angleščine slabi slovensko terminologijo. Izgubljanje ene izmed funkcijskih zvrsti slovenskega jezika lahko, če slovenska jezikovna politika ne bo našla pravega odgovora, napoveduje začetek konca nekega jezika.

Podobna problematika je povezana s **slovensko-nemško jezikovno stičnostjo**, le da ne gre za globalni, ampak naš največji mejni jezik, ki je imel v preteklosti za Slovence tudi državno, prevladujočo, kulturno, izrazno in celo neke vrste globalno funkcijo. Nemščina je bila nadomestni jezik v skoraj vseh družbenih okoljih in je imela posredovalno vlogo tako rekoč za večino funkcijskih besedil. Prodrla ni le v medsebojno sporazumevanje preprostih ljudi, v cerkveno slovstvo in slovensko literaturo. Glede na to je imela tudi že močno izpostavljeno globalno jezikovno vlogo, ki se je kazala v razmerju večvrednosti nemškega jezika proti slovenskemu jeziku

POMEN SLENGA NA POMEN SLOVENSKEGA JEZIKA DIJAKOV

Velik problem, ki ga opažajo pri najstnikih starši, njihovi sorodniki in odrasli v njihovi bližini, je nepoznavanje oziroma nespoštovanje slovenskega jezika. Glede na to, da odraščajo v državi, kjer se spoštuje večino človekovih pravic, se njihovo nespoštovanje do maternega jezika le povečuje.

Problem večine njih je uporabljanje slenga.

Zakaj je tako popularna uporaba besed, ki jih uporabljajo ljudje iz drugih držav?

Najstnikom se zdi strašansko 'frajersko' uporabljati mešanico jezikov. Tako se je razvila zanimiva subkultura, ki namerno izničuje oz. pači uradni jezik v naši deželi.

Sleng je govorica ljudi približno enake starosti. Najbolj razširjena je med mladimi. Sleng se spreminja hitreje kot knjižni jezik in poteka v neformalnih govornih položajih. Za sleng so značilne prevzete besede oziroma besedne zveze. V današnji sleng vdirajo večinoma besede iz angleščine, nekaj pa so bile prisotne tudi besede iz nemščine in srbohrvaščine.

Današnji najstniki rastejo v okolju, ki jih vse manj sili k branju knjig in revij. Živijo pa v dobi digitalne tehnologije. Mladi ustvarjajo spletne strani, ki niso v slovenskem knjižnem jeziku.

KAJ LAHKO STORIMO, DA BODO NAJSTNIKI UPORABLJALI MANJ SLENGA ?

Naloga staršev in odraslih je, da že v zgodnjem otroštvu vcepijo ljubezen do jezika in kasneje od njih zahtevajo, da ga uporabljajo in se o njem učijo. Medmrežja in spletne klepetalnice niso ravno najboljše leposlovno čtivo. Bolj priporočljiva je uporaba knjig in njihovega prebiranja. V knjigah najstniki, pa tudi že otroci, najdejo odgovore na vprašanja o življenju in lepoti, knjiga pa je tudi odlično sredstvo za preživljanje prostega časa.

Otroci, katerih starši sami veliko berejo, uporabljajo in govorijo lepši jezik, saj zgled, ki ga dobijo pri starših, vleče. Morda bo kateri od najstnikov zanemaril in zanimal branje prav zaradi staršev, ki neprestano »visijo« ob knjigi, a največkrat je to le začasen odmik. Prav kmalu bodo tudi sami sedli za knjigo. Tisti starši, ki jim jezik ne pomeni prav veliko, pa bodo morali na svoje otroke bolj paziti, saj bo njihova »spakedravščina« hitro prevzela vse okoli njih. Skupine najstnikov, ki se družijo in z jezikom potrjujejo članstvo v »bandi«, so največji problem. Niso le irokeze, pobrite glave in debeli podplati izraz pripadnosti neki skupini somišljenikov, jezik in uporaba besed ima v teh skupinah izreden pomen.

KAKO LAHKO VSI, IN NE LE MLADI, IZBOLJŠAMO ZNANJE SLOVENŠČINE?

1. Ne pišite pogovorno.
2. Vejice naj bodo tam, kamor sodijo. Obstajajo pa tudi stavki brez vejic.
3. Velike začetnice uporabljajte po pravopisu.
4. Pravilno uporabljajte veznike.
5. Pravilno uporabljajte dvojino.
6. Popačenke iz drugih jezikov ne sodijo v lepo slovenščino.
7. Primerno uporabljajte tujke.
8. Pišite tako, da vas bodo drugi razumeli.
9. Pri pisanju ne uporabljajte vulgarnih izrazov.

10. Starinske besede so včasih zanimive in popestrijo besedilo, vendar v preveliki meri zaradi njih besedilo ne zveni dobro, ampak nejasno.
11. Besedilo bo bolj razgibano, če v besedilu uporabljate sopomenke. Tako besedilo je tudi pestrejše.
12. Ne menjavajte časov po nepotrebnem, saj boste s tem naredili slogovno napako.
13. Ali res ne gre brez pretirane rabe vprašajev in klicajev?
14. Izogibajte se mašil.

ALI JE SLOVENŠČINA RES TAKO ZELO OGROŽENA ?

Številni prispevki, pisma, polemike, in okrogle mize kažejo na to, da je z jezikom res nekaj narobe. Toda ali je slovenščina, ki se je ohranila kljub temu, da ni bila nikoli pred osamosvojitvijo jezik samostojnega naroda, ogrožena prav sedaj, ko je že nekaj časa državni jezik?

Jože Toporišič ogroženost jezika definira kot »občutek, da jeziku grozi propad, izginotje. Pojavlja se zaradi neenakopravnosti v rabi, npr. če ne more opravljati vseh tistih nalog, ki jih lahko opravlja primerljiv drugi jezik. Občutek ogroženosti je lahko tudi posledica prevelikega prevzemanja tujih prvin ali prevelikega števila drugojezičnih priseljencev.«

V Sloveniji živi dva milijona govorcev. To je zelo zdravo, če pomislimo, da večino ogroženih jezikov uporablja sto ali tisoč, morda sto tisoč ljudi. Slovenščina je med prvimi desetimi odstotki svetovnih jezikov po številu govorcev.

To ne pomeni, da smo lahko samozadovoljni, kajti jezik lahko izumre v sto letih, tudi če ga govori veliko ljudi. Pomeni pa, da ima veliko prednosti. Ni nam treba preveč skrbeti, vendar moramo poskrbeti, da bodo otroci imeli radi svoj jezik.

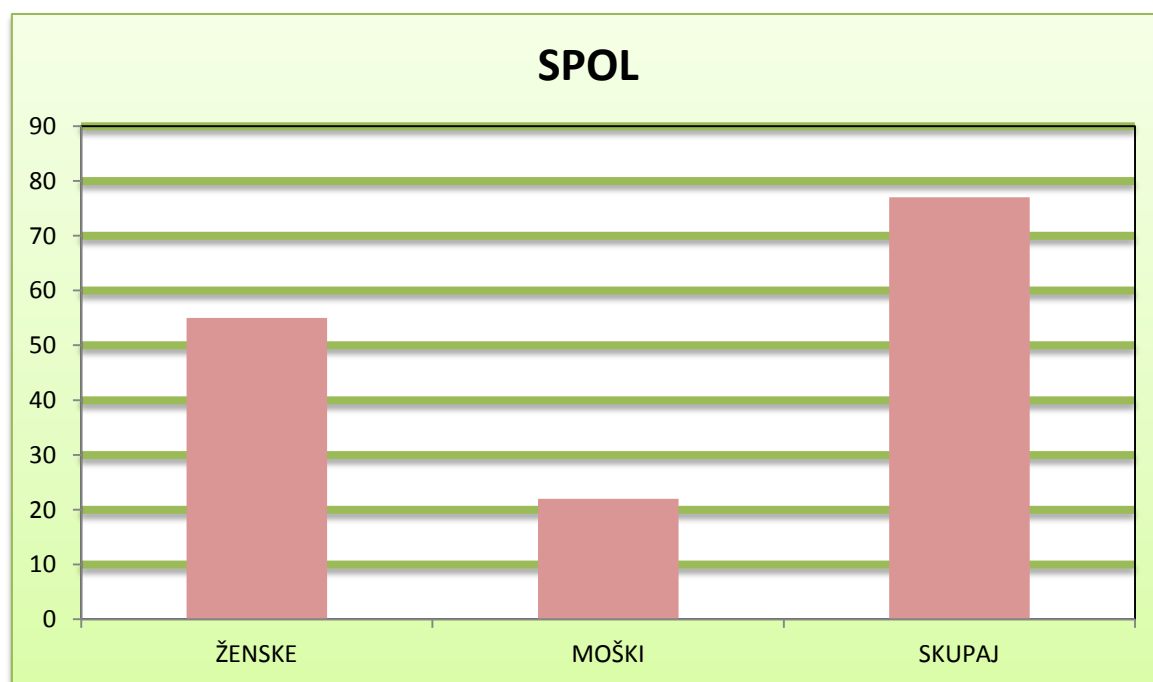
PRAKTIČNI DEL

METODOLOGIJA DELA

V najini raziskovalni nalogi sva uporabili metodo anketiranja. V tretje in četrte letnike treh srednjih šol iz Maribora sva razdelili 77 anket. Anketo so uspešno rešili vsi dijaki. Podatke smo nato oblikovali v celoto.

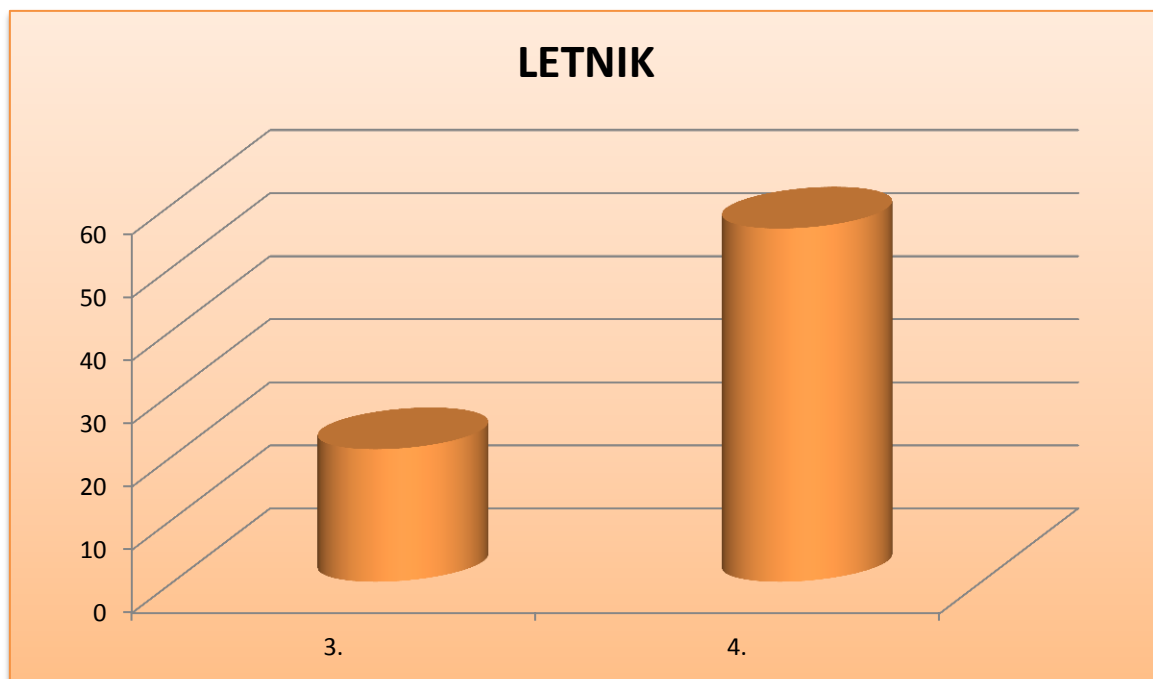
REZULTATI IN RAZPRAVA

V raziskovalni nalogi sva anketirali dijake tretjih in četrth letnikov treh srednjih šol iz Maribora. Razdelili sva 77 anket in vse ankete lahko uporabili pri najinem raziskovanju.

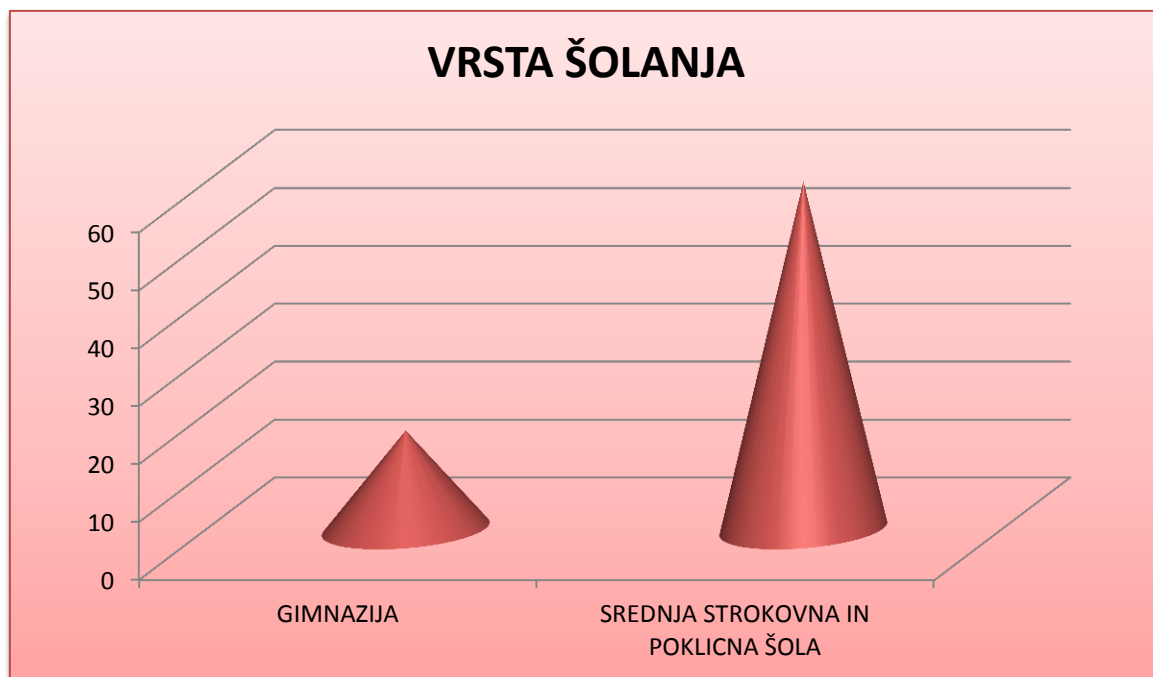
Grafikon 1: SPOL

Na najino anketo je odgovorilo 55 žensk in 22 moških, skupno torej 77 dijakov.

Grafikon 2: LETNIK

Od 77 anketiranih dijakov jih 21 obiskuje tretji letnik, 56 pa obiskuje četrti oz. zadnji letnik srednje šole.

Grafikon 3: VRSTA ŠOLANJA

Anketo sva opravili na gimnaziji in srednjih strokovnih šolah. Na gimnaziji je na anketo odgovorilo 17 dijakov, medtem ko sva iz srednjih poklicnih šol dobili rešenih 60 anket.

Grafikon 4: KAKO RAD/A SE V ŠOLI UČIŠ SLOVENSKEGA JEZIKA?

Na najino prvo vprašanje v anketi, ki se je glasilo, kako rad/a se v šoli učiš slovenskega jezika, je največ dijakov odgovorilo z odgovorom ne preveč rad/a, to je 59 anketiranih, 12 dijakov se slovenščine uči rada, medtem ko se 6 dijakov slovenskega jezika ne uči rada.

Najino prvo hipotezo, da se dijaki v šoli slovenskega jezike ne učijo preveč radi, ker je snov nezanimiva, slovnica pa večini dijakov ne gre dobro in je zato ne marajo, sva lahko le delno potrdili, saj je 77 % dijakov odgovorilo, da se slovenščine v šoli ne uči rada, kar sva tudi predvidevali.

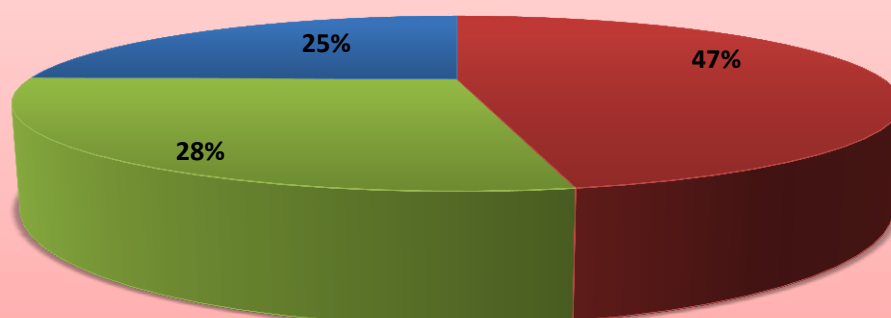
Grafikon 5: LAHKO PROSIM SVOJ ODGOVOR UTEMELJIŠ?

Naslednje vprašanje se je navezovalo na prvo vprašanje, ki se je glasilo, kako rad/a se v šoli učiš slovenskega jezika, le da sva jih tokrat spraševali po vzroku njihovega prvega odgovora.

Zdaj sva lahko najino prvo hipotezo, da se dijaki v šoli slovenskega jezika ne učijo preveč radi, ker je snov nezanimiva, slovnica pa večini dijakov ne gre dobro in je zato ne marajo, popolnoma potrdili, saj je večina dijakov odgovorila, da se slovenščine ne uči preveč rada, ker je nezanimiva, večina dijakov pa ne mara tudi slovnice. Dijaki se raje učijo književnost, nekaj dijakov pa vseeno meni, da znanje slovenščine pripomore k splošni razgledanosti.

3. KAKO RAD/A SE V ŠOLI UČIŠ TUJEGA JEZIKA?

■ Zelo rad/a. ■ Ne preveč rad/a. ■ Ne učim se ga rad/a.

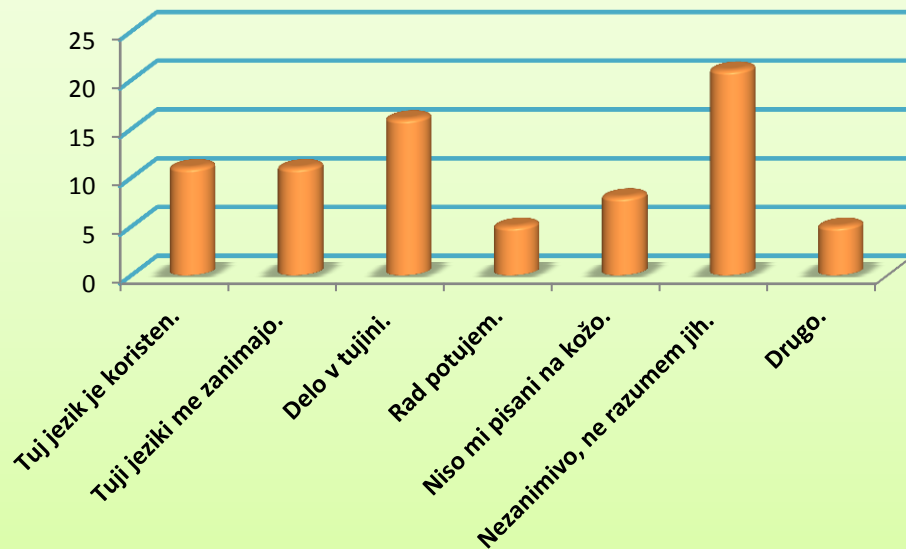

Grafikon 6: KAKO RAD/A SE V ŠOLI UČIŠ TUJEGA JEZIKA?

V naslednjem vprašanju naju je zanimalo, ali se dijaki raje učijo tujih jezikov. Pričakovali sva, da se večina dijakov raje kot slovenščino uči tujih jezikov. Najina druga hipoteza se je glasila, da se dijaki pri pouku raje učijo tujih jezikov, ker vedo, da bodo znanje lahko uporabili.

Najino hipotezo sva delno potrdili, saj je večina dijakov odgovorila, da se zelo rad/a uči tujih jezikov. Takih je kar 36 dijakov oziroma 47 %.

4. LAHKO PROSIM SVOJ ODGOVOR UTEMELJIŠ?

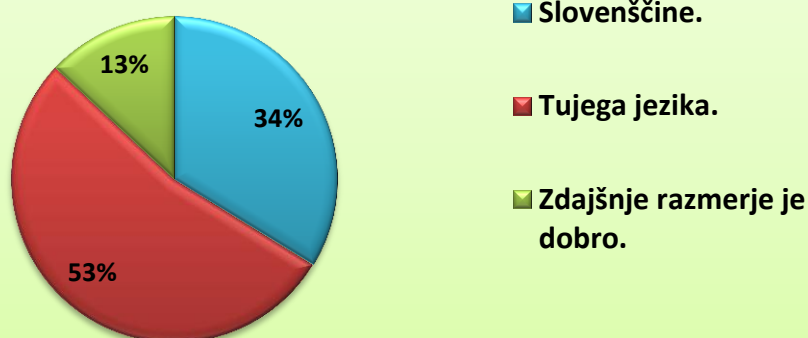
Grafikon 7: LAHKO PROSIM SVOJ ODGOVOR UTEMELJIŠ?

V naslednjem vprašanju sva dijake prosili, da utemeljijo svoj prejšnji odgovor. Menili sva, da se dijaki tujega jezika raje učijo, ker vedo, da ga bodo bolje uporabljali. Na njihovo veselje do učenja vpliva tudi bolj zanimiva snov pri pouku tujega jezika.

Najino drugo hipotezo, da se dijaki pri pouku radi učijo tujih jezikov, ker vedo, da bodo znanje bolje uporabili, sva potrdili, saj je delež tistih, ki se tuje jezike radi učijo, odgovoril, da bodo tuji jezik uporabljali pri delu v tujini in na potovanjih.

Večini dijakom se zdi učenje snovi pri tujem jeziku prav tako kot pri slovenščini ne zanimiva.

5. BI IMEL/A V ŠOLI RAJE VEČ UR SLOVENŠČINE ALI VEČ UR TUJEGA JEZIKA? UTEMELJI!

Grafikon 8: BI IMEL/A V ŠOLI RAJE VEČ UR SLOVENŠČINE ALI VEČ UR TUJEGA JEZIKA?

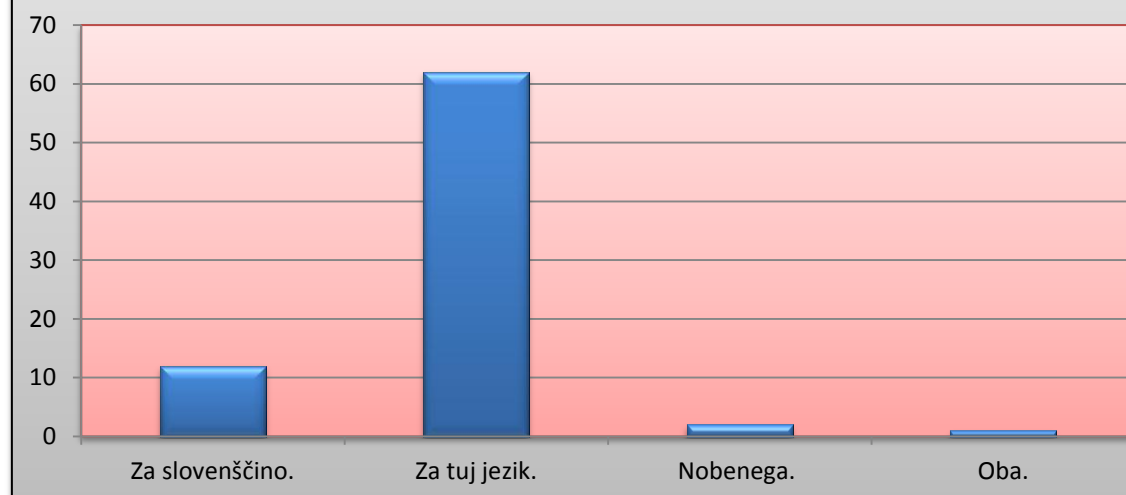
Zanimalo naju je, če bi dijaki imeli v šoli raje več ur tujega jezika ali slovenščine. Večina dijakov je odgovorila, da bi raje na urniku videla več ur tujega jezika (53%), 34% dijakov bi raje na urniku imelo več ur slovenščine. Zelo zanimiv odgovor, ki sva ga dobili, je bil, da jim je zdajšnje razmerje dobro. Tako je odgovorilo 13% dijakov, to je 10 dijakov.

Najino hipotezo, da bi dijaki v šoli imeli raje več ur tujega jezika sva potrdili.

Dijake sva prosili, da svoj odgovor tudi utemeljijo. Njihove najpogostejše utemeljitve so bile:

- Več ur tujega jezika bi imeli, ker je pomembnejši za prihodnost, je bolj zanimiv, zaradi potovanja po svetu, zaradi iskanja službe v tujini,...
- Več ur slovenščine bi imeli, ker jim je bolj všeč in jo bolje razumejo, ker več pridobijo pri tem predmetu, ker jim tuji jeziki »niso pisani na kožo«,...
- Da je zdajšnje razmerje dobro, pa menijo tisti, ki so mnenja, da so vsi jeziki enako pomembni.

6. ČE BI IMEL/A MOŽNOST IZPOPOLNJEVATI SE IZ ZNANJA SLOVENŠČINE ALI TUJEGA JEZIKA, ZA KATEREGA BI SE ODLOČIL/A? UTEMELJI!

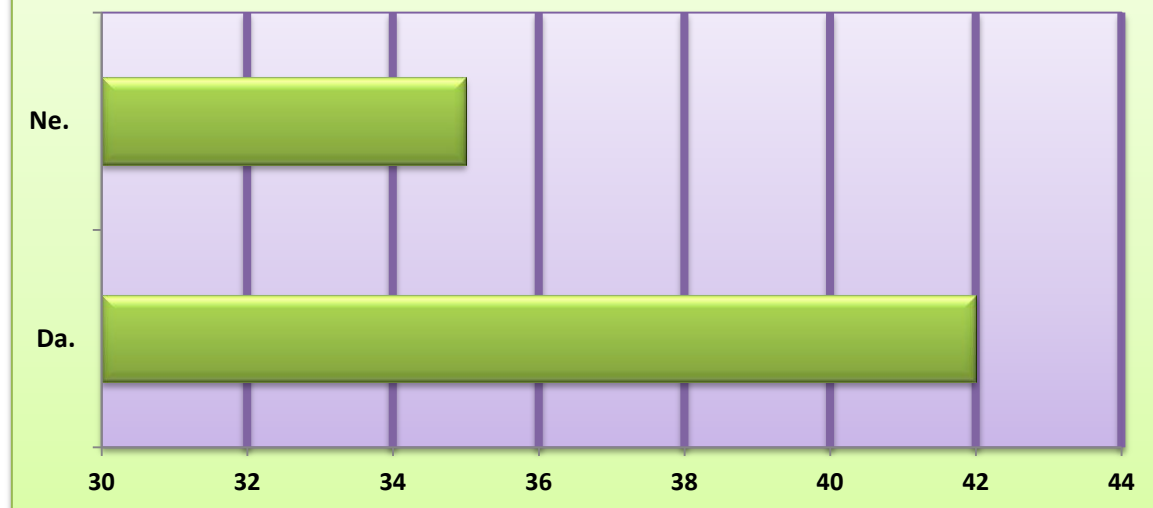
Grafikon 9: ČE BI IMEL/A MOŽNOST IZPOPOLNJEVATI SE IZ ZNANJA SLOVENŠČINE ALI TUJEGA JEZIKA, ZA KATEREGA BI SE ODLOČIL/A?

Menili sva, da bi se večina dijakov ob dani možnosti izpopolnjevala v tujem jeziku. Najino hipotezo, da bi se dijaki raje izpopolnjevali v znanju tujega jezika, sva potrdili, saj je več kot 60 dijakov, to je 78% vseh anketiranih dijakov odgovorilo, da bi se izpopolnjevalo iz znanja tujih jezikov.

V drugem delu sva dijake prosili, da svoj odgovor utemeljijo. Njihove utemeljitve so bile:

- Izpopolnjeval bi se iz znanja slovenščine, ker jo imam raje, je naš materni jezik, zaradi splošne razgledanosti,...
- Izpopolnjeval bi se iz znanja tujega jezika zaradi lažjega sporazumevanja po svetu, zaradi prihodnosti in iskanja službe v tujini,...

7. ALI MENIŠ, DA SLOVENSKI DIJAKI CENIJO SLOVENŠČINO KOT MATERNI JEZIK?

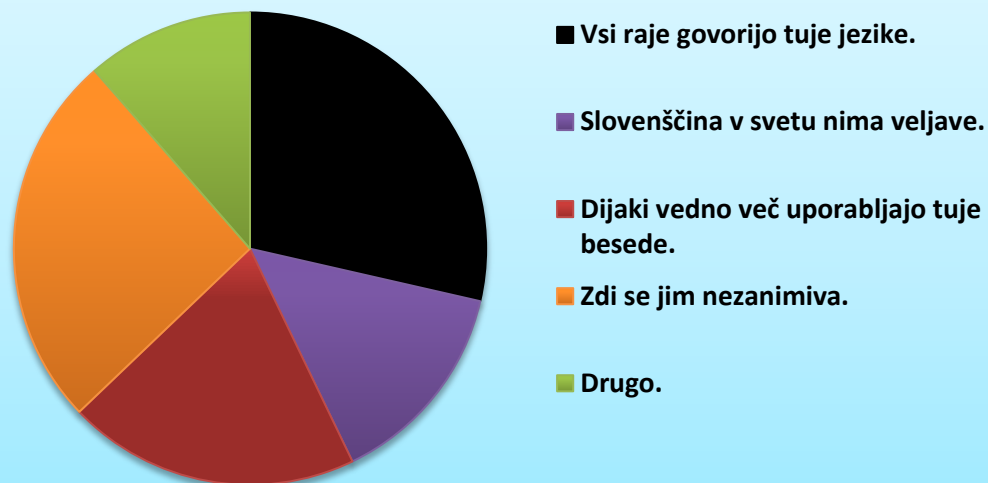

Grafikon 10: ALI MENIŠ, DA SLOVENSKI DIJAKI CENIJO SLOVENŠČINO KOT MATERNI JEZIK?

Meniva, da dijaki slovenščine ne cenijo preveč, čeprav je njihov materni jezik. To sva jih v naslednjem vprašanju tudi vprašali. Vendar sva bili nad rezultati presenečeni, saj večina dijakov meni, da slovenski dijaki spoštujejo slovenščino kot materni jezik. Tako je odgovorilo 42 dijakov oziroma 55 %. Ostalih 45 % dijakov meni, da slovenski dijaki slovenskega jezika ne spoštujejo, čeprav je njihov materni jezik.

Najino hipotezo, da dijaki slovenščine ne cenijo, čeprav je njihov materni jezik, sva delno ovrgli.

8. ČE SI ODGOVORIL/A Z NE, ZAKAJ TAKO MISLIŠ?

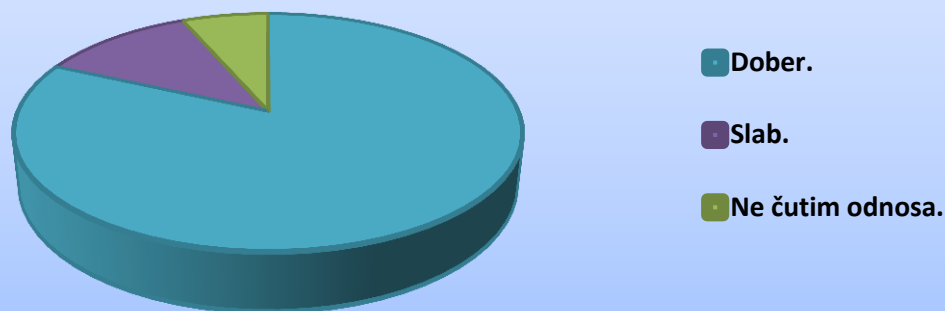

Grafikon 11: ČE SI ODGOVORIL/A Z NE, ZAKAJ TAKO MISLIŠ?

Naslednje vprašanje se je navezovalo na prejšnje, in sicer so nanj odgovorili tisti, ki menijo, da slovenski dijaki slovenščine ne cenijo kot materinščine. Drugi del najine hipoteze, da dijaki slovenščine ne cenijo, sva potrdili, saj menijo, da v svetu nima pomena in je nihče razen Slovencev ne govori.

To hipotezo sva potrdili, saj je večina dijakov odgovorila, da dijaki ne cenijo slovenščine kot maternega jezika, ker v svetu nima veljave in večina raje govori druge jezike.

9. KAKŠEN ODNOS IMAJO PO TVOJEM MNENJU PROFESORJI DO SLOVENSKEGA JEZIKA? KAKO SE TA ODNOS KAŽE?

Grafikon 12: KAKŠEN ODNOS IMAJO PO TVOJEM MNENJU PROFESORJI DO SLOVENSKEGA JEZIKA? KAKO SE TA ODNOS KAŽE?

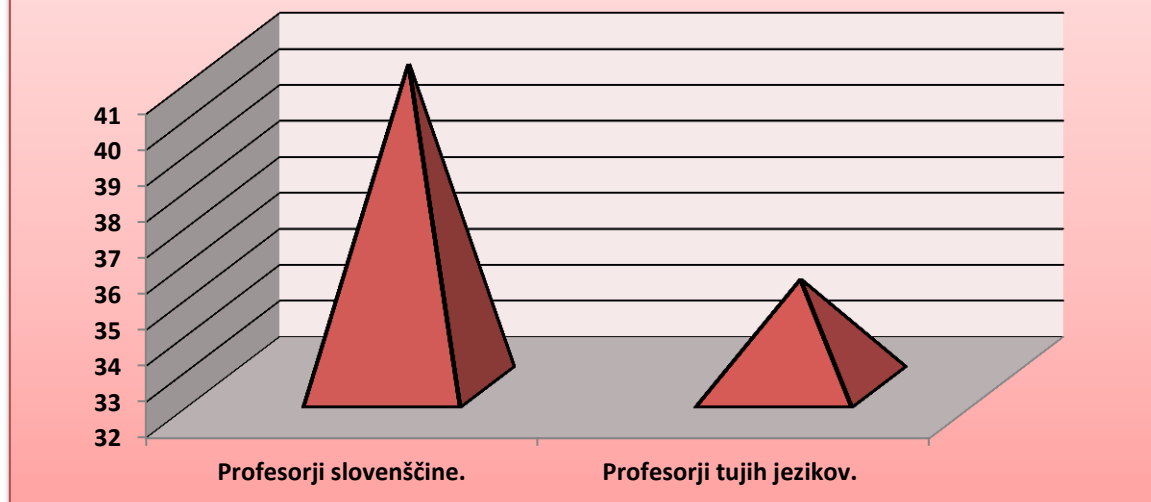
Ali samo mladi ne cenijo in nimajo dobrega odnosa do slovenskega jezika, naju je zanimalo v devetem vprašanju. Dijake sva vprašali, kakšen odnos imajo po njihovem mnenju profesorji do slovenskega jezika in kako se ta odnos kaže.

Večina dijakov meni, da imajo profesorji dober odnos do slovenskega jezika, tako je odgovorilo kar 63 dijakov, kar pomeni 82 % , vseeno pa 9 dijakov meni, da imajo profesorji do slovenščine slab odnos. 5 dijakov je ostalo neopredeljenih oz. je odgovorilo, da ne zaznajo, kakšen je profesorjev odnos do slovenščine.

In kako se kaže odnos profesorjev do slovenskega jezika?

- Dijaki, ki so odgovorili, da imajo profesorji dober odnos do slovenskega jezika, to opazijo v knjižni govorici, profesorji slovenščine slovenščino radi učijo in tako vplivajo na dijake, da bi jo vzljubili tudi oni.
- Dijaki, ki so odgovorili, da imajo profesorji do slovenščine slab odnos, so to utemeljili z opombo, da nekateri profesorji ne govorijo knjižno slovensko, ampak v narečju.

10. KATERI PROFESORJI SO BOLJ PREPRIČLJIVI GLEDE POMENA POMEMBNOСТИ JEZIKA?

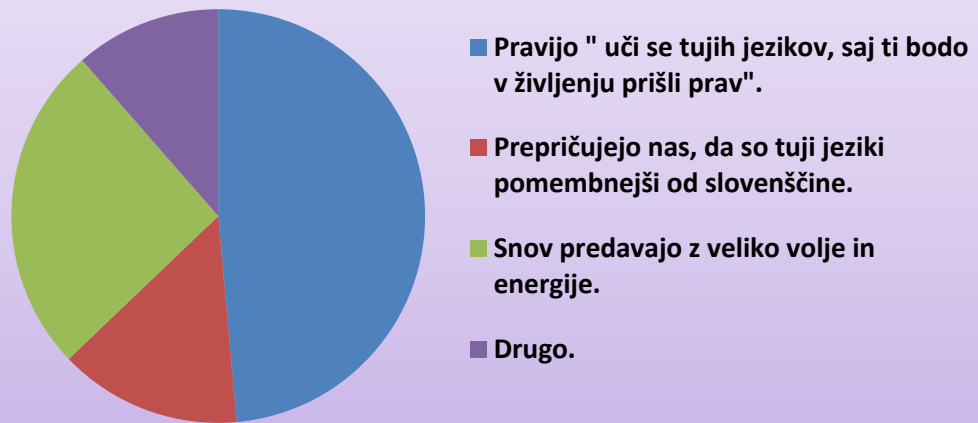

Grafikon 13: KATERI PROFESORJI SO BOLJ PREPRIČLJIVI GLEDE POMENA POMEMBNOСТИ JEZIKA?

Rezultati na to vprašanje so pokazali, da so profesorji slovenščine bolj prepričljivi pri poudarjanju pomembnosti slovenskega jezika. Dijakov, ki menijo, da so bolj prepričljivi profesorji slovenskega jezika je namreč kar 41, to je 54%, medtem ko je dijakov, ki menijo, da so bolj prepričljivi profesorji tujih jezikov 36, kar predstavlja 46 % vseh anketiranih dijakov.

Najino hipotezo, da so profesorji tujih jezikov bolj prepričljivi glede pomembnosti jezika, ki ga učijo, sva ovrgli.

11. ZAKAJ MENIŠ, DA SO GLEDE POMENA POMEMBNOСТИ JEZIKA BOLJ PREPRIČLJIVI PROFESORJI TUJIH JEZIKOV?

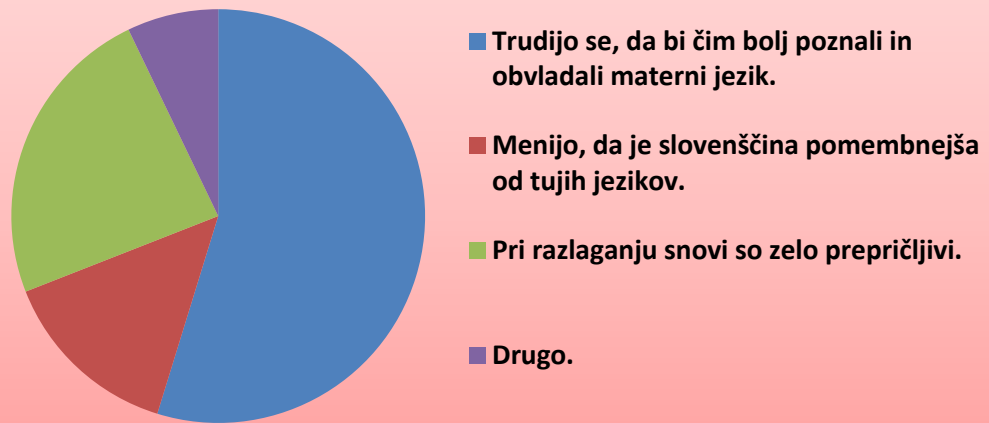

Grafikon 14: ZAKAJ MENIŠ, DA SO GLEDE POMENA POMEMBNOСТИ JEZIKA BOLJ PREPRIČLJIVI PROFESORJI TUJIH JEZIKOV?

Tisti, ki so odgovorili, da so bolj prepričljivi profesorji tujih jezikov, so svoj odgovor utemeljili z utemeljitvami:

- profesorji tujih jezikov poudarjajo, da je učenje tujih jezikov zelo pomembno za prihodnost mladega človeka
- snov predavajo z veliko volje in energije
- kažejo ljubezen in spoštovanje do tujega jezika

11. ZAKAJ MENIŠ, DA SO GLEDE POMENA POMEMBNOСТИ JEZIKA BOLJ PREPRIČLJIVI PROFESORJI SLOVENŠČINE?

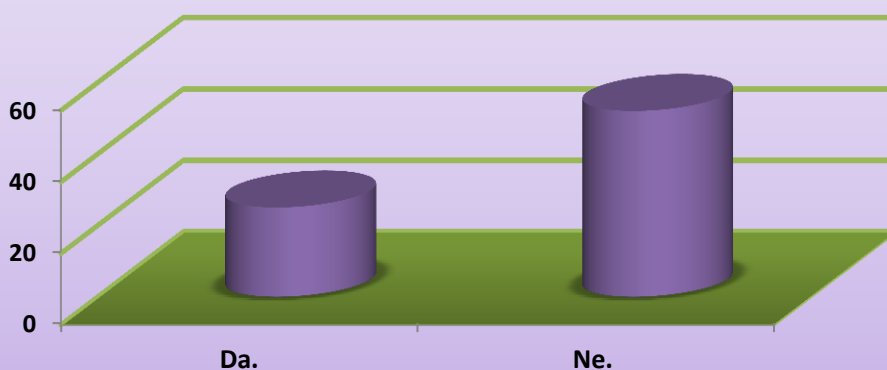

Grafikon 15: ZAKAJ MENIŠ, DA SO GLEDE POMENA POMEMBNOСТИ JEZIKA BOLJ PREPRIČLJIVI PROFESORJI SLOVENŠČINE?

Tisti, ki menijo, da so glede pomembnosti jezika bolj prepričljivi profesorji slovenščine imajo takšno mnenje, ker:

- se profesorji slovenščine trudijo, da bi dobro poznali in obvladali materni jezik
- profesorji menijo, da je slovenščina pomembnejša od tujih jezikov
- pri razlaganju snovi so bolj prepričljivi kot profesorji tujih jezikov

12. SE TI ZDI, DA JE DOBRO ZNANJE SLOVENSKEGA JEZIKA V PRIMERJAVI Z DOBRIM ZNANJEM TUJEGA JEZIKA POMEMBNEJŠE ZA TVOJO PRIHODNOST?

Grafikon 16: SE TI ZDI, DA JE DOBRO ZNANJE SLOVENSKEGA JEZIKA V PRIMERJAVI Z DOBRIM ZNANJEM TUJEGA JEZIKA POMEMBNEJŠE ZA TVOJO PRIHODNOST?

Ali je dobro znanje slovenskega jezika v primerjavi z dobrim znanjem tujega jezika pomembnejše za dijakovo prihodnost sva se spraševali v naslednjem vprašanju. Menili sva, da se dijakom dobro znanje slovenskega jezika ne zdi pomembno za njihovo prihodnost v primerjavi z znanjem tujega jezika. Imeli sva prav, saj večina dijakov, to je kar 52 dijakov oziroma 68 % meni, da znanje slovenskega jezika v primerjavi z znanjem tujega jezika ni pomembno.

Najino hipotezo, da dijaki menijo, da znanje slovenskega jezika v primerjavi z znanjem tujega jezika ni tako pomembno, sva potrdili.

13. ZAKAJ MENIŠ, DA JE DOBRO ZNANJE SLOVENSKEGA JEZIKA V PRIMERJAVI Z DOBRIM ZNANJEM TUJEGA JEZIKA POMEMBNEJŠE ZA TVOJO PRIHODNOST?

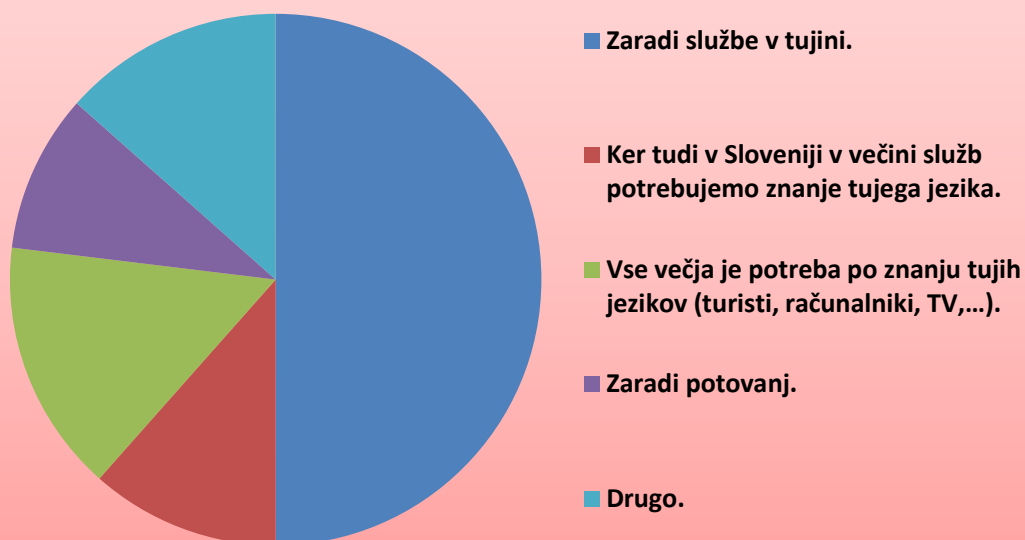
Grafikon 17: ZAKAJ MENIŠ, DA JE DOBRO ZNANJE SLOVENSKEGA JEZIKA V PRIMERJAVI Z DOBRIM ZNANJEM TUJEGA JEZIKA POMEMBNEJŠE ZA TVOJO PRIHODNOST?

Na naslednje najino vprašanje so odgovorili dijaki, ki menijo, da je dobro znanje slovenskega jezika pomembnejše v primerjavi z znanjem tujega jezika. Tako je menilo 25 dijakov. Največ dijakov meni, da je pomembnost znanja slovenskega jezika odvisna od tega, kje se boš v prihodnosti zaposlil.

Utemeljevali so pa tudi tako:

- če ne znaš dobro svojega jezika, kako se boš potem učil tujega jezika
- menijo, da je pomembnost znanja tujega jezika in slovenščine odvisna od tega, kje se boš v prihodnosti zaposlil
- zaradi učenja slovenščine svojih naslednikov
- nikoli ne veš, kje boš potreboval slovenski jezik

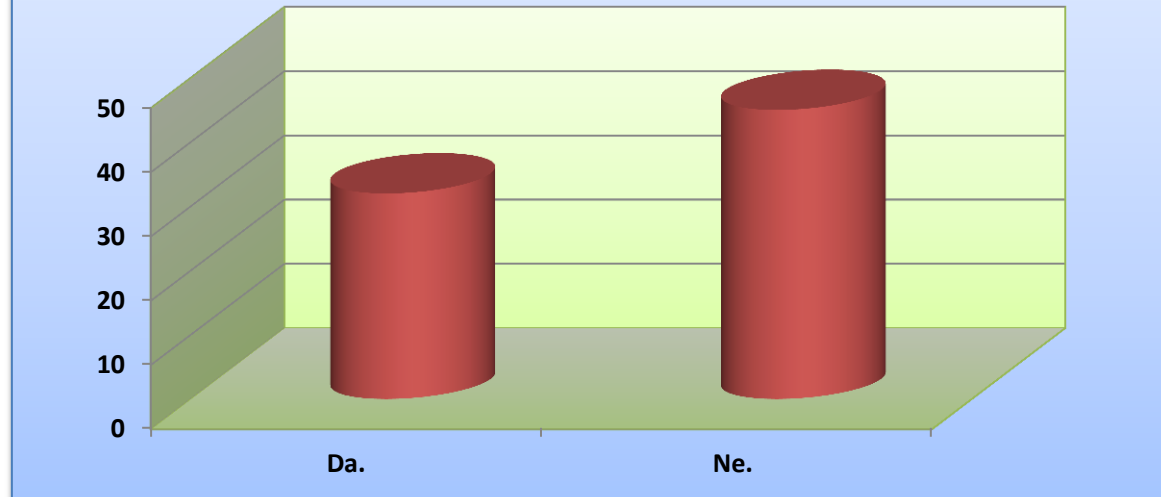
13. ZAKAJ MENIŠ, DA DOBRO ZNANJE SLOVENSKEGA JEZIKA V PRIMERJAVI Z DOBRIM ZNANJEM TUJEGA JEZIKA NI POMEMBNEJŠE ZA TVOJO PRIHODNOST?

Grafikon 18: ZAKAJ MENIŠ, DA DOBRO ZNANJE SLOVENSKEGA JEZIKA V PRIMERJAVI Z DOBRIM ZNANJEM TUJEGA JEZIKA NI POMEMBNEJŠE ZA TVOJO PRIHODNOST?

Na to vprašanje so odgovorili dijaki, ki menijo, da dobro znanje slovenskega jezika ni pomembnejše v primerjavi z znanjem tujega jezika. Takšnega mnenja je bilo 52 dijakov. Največ dijakov to utemeljuje z možnostjo službe v tujini, zaradi potrebe po znanju tujega jezika tudi v slovenskih podjetjih, zaradi potovanj in ker se v medijih vse več pojavlja tuji jezik.

14. SE TI JE KDAJ ZGODILO, DA SI BIL/A PONOSEN/A NA SLOVENSKI JEZIK?

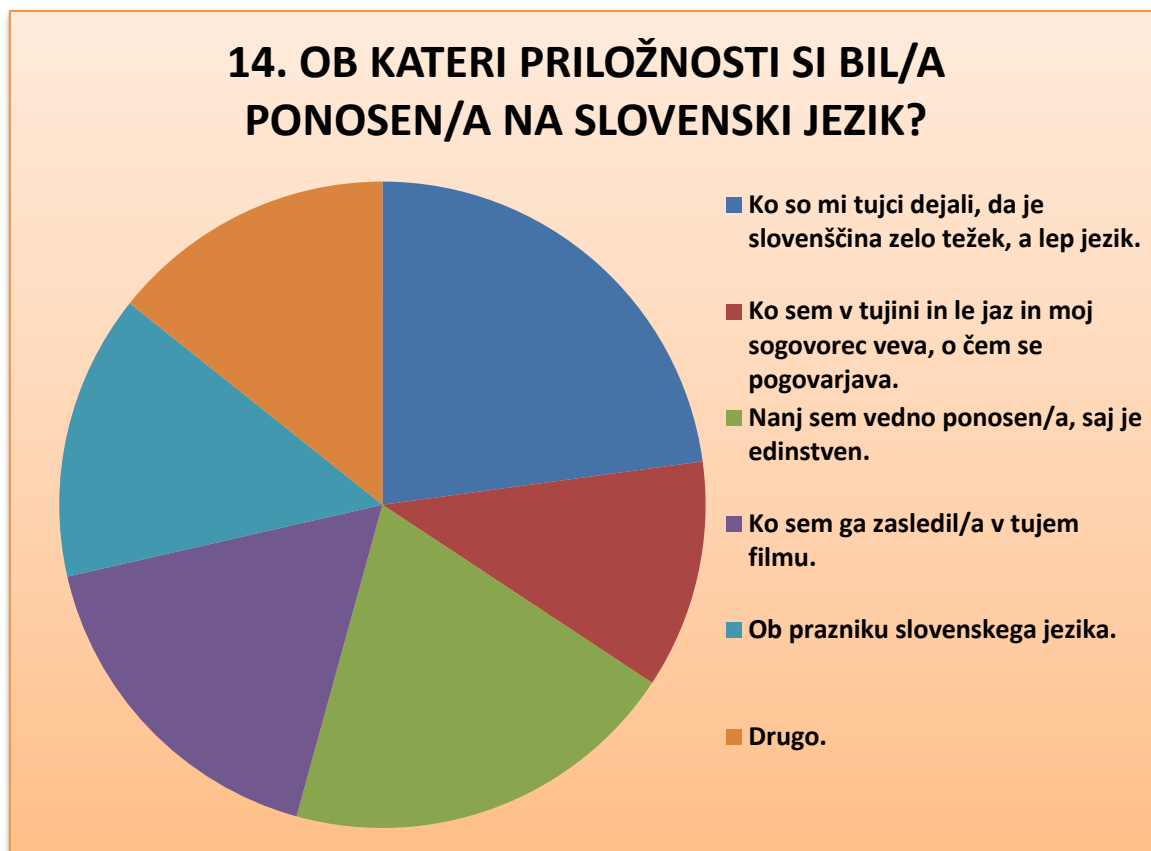

Grafikon 19: SE TI JE KDAJ ZGODILO, DA SI BIL/A PONOSEN/A NA SLOVENSKI JEZIK?

Rezultati na najino zastavljeno vprašanje so naju presenetili, saj sva menili, da bo več dijakov odgovorilo z NE. Z NE je odgovorilo 45 dijakov, to je 59%, z DA pa preostalih 32 dijakov, kar je 41%.

Najino hipotezo, da večina dijakov še nikoli ni bila ponosna na slovenski jezik, sva potrdili.

14. OB KATERI PRILOŽNOSTI SI BIL/A PONOSEN/A NA SLOVENSKI JEZIK?

Grafikon 20: OB KATERI PRILOŽNOSTI SI BIL/A PONOSEN/A NA SLOVENSKI JEZIK?

Zanimalo naju je, kdaj so bili dijaki ponosni na slovenski jezik (odgovorili so dijaki, ki so bili ponosni na slovenski jezik). Dobili sva naslednje zanimive odgovore:

- ko so mi tujci dejali, da je slovenski jezik težek, a lep
- ko v tujini le jaz in moj sogovorec veva, o čem se pogovarjava
- nanj sem vedno ponosen/na, saj je edinstven
- ko sem ga zasledil/a v tujem filmu
- ob prazniku slovenskega jezika

ZAKLJUČEK

V raziskovalni nalogi sva želeli predstaviti in ugotoviti pomen slovenskega jezika za slovenske dijake, predvsem v primerjavi s pomenom tujih jezikov.

Res je, da so tuji jezik v sedanosti zelo pomembni, saj zaradi časa, v katerem živimo, vse več mladih išče zaposlitev izven slovenskih meja. Pa vendar je pomemben tudi slovenski jezik, saj brez znanja slovenščine ne moremo znati tujega jezika.

V najini raziskovalni nalogi sva dokazali, da je večini današnjih dijakov pomembnejši tuji jezik, saj jih večina želi na delo v tujino. Vendar pa je tudi veliko dijakov, ki menijo, da bi morala biti slovenščina mlademu Slovincu najpomembnejši jezik.

VIRI

SPLETNI VIRI:

http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=2957

<http://terminologija.blogspot.com/2012/02/mednarodni-dan-materinscine.html>

<http://www.centerslo.net/files/file/ssjlk/47%20SSJLK/ramovs.pdf>

http://sl.wikipedia.org/wiki/Materni_jezik

www.docstoc.com/docs/122706015/KAJ-JE-JEZIK

<http://www.lingula.si/tuji-jeziki/index.php>

http://en.wikipedia.org/wiki/Foreign_language

http://www.finance.si/115400/Pomen_znanja_tujih_jezikov

<http://www.ff.uni-mb.si/oddelki/slovanski-jeziki-in-knjizevnosti/projekti/slovenski-jezik-v-stiku-evropskega-podonavskega-in-alpskega-prostora/o-projektu/slovenscina-v-stiku.dot>

<http://druzina.ena.com/Otroci/Vzgoja/Najstniki-in-slovenski-jezik.html>

<http://zivagovblog.wordpress.com/2008/06/15/nasveti-za-pravilno-uporabo-slovenscine/>

<http://javnost-thepublic.org/article/pdf/1994/3/3/>

sl.wikipedia.org/wiki/Sleng

www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-DFZAO768/.../PDF

KNJIŽNI VIRI:

Bernard Comrie, Stephen Matthews, Maria Polinski, ATLAS JEZIKOV-Izvor in razvoj jezikov, Založba DZS, Ljubljana 1999

Marko Stabej: V družbi z jezikom, Založba Trojina, zavod za uporabno slovenistiko, Ljubljana 2010

Meta Grosman: Razsežnosti branja-za boljšo bralno pismenost, Založba Karantanija, Ljubljana 2006

PRILOGE

VZOREC ANKETE

ANKETA

Pozdravljeni !

Piševa raziskovalno nalogo, ki obravnava pomen slovenskega jezika v primerjavi s tujimi jeziki med srednješolci. Vljudno Vas prosiva, da izpolnite spodnjo anketo, ki je anonimna in namenjena zgolj za potrebe raziskovalne naloge.

Hvala za Vašo pomoč.

Spol: Ž M obkrožite

Letnik: 1. 2. 3. 4. obkrožite

Vrsta šolanja: GIMNAZIJA SREDNJA STROKOVNA IN POKLICNA ŠOLA
obkrožite

1. Kako rad/a se v šoli učiš slovenskega jezika?

- a. zelo rad/a
- b. ne preveč rad/a
- c. ne učim se ga rad/a

2. Lahko prosim svoj odgovor utemeljiš?

3. Kako rad/a se v šoli učiš tujega jezika?

- a. zelo rad/a
- b. ne preveč rad/a
- c. ne učim se ga rad/a

4. Lahko prosim svoj odgovor utemeljiš?

5. Bi imel/a v šoli raje več ur slovenščine ali več ur tujega jezika? Utemelji!

6. Če bi imel/a možnost izpopolnjevati se iz znanja slovenščine ali tujega jezika, za katerega bi se odločil/a? Zakaj?

7. Ali meniš, da slovenski dijaki cenijo slovenščino kot materni jezik?

DA NE

8. Če si odgovoril/a NE, zakaj tako misliš?

9. Kakšen odnos imajo po tvojem mnenju profesorji do slovenskega jezika? Kako se ta odnos kaže?

10. Kateri profesorji so bolj prepričljivi glede pomena pomembnosti jezika, ki ga učijo?

- a. bolj so prepričljivi profesorji tujih jezikov
- b. bolj so prepričljivi profesorji slovenščine.

11. Lahko prosim zgoraj izbran odgovor pojasniš?

12. Se ti zdi, da je dobro znanje slovenskega jezika v primerjavi z dobrim znanjem tujega jezika pomembnejše za tvojo prihodnost?

DA NE

13. Lahko prosim pojasniš svoj odgovor?

14. Se ti je kdaj zgodilo, da si bil/a ponosen/a na slovenski jezik? Napiši, ob kateri priložnosti?